

que mund⁹ amat cui⁹ michi sunt:  
delectatio carnis. honores. diuiciæ. va-  
ne hoim laudes. Que vero mūd⁹ re-  
putat crucē. illis affix⁹ sū. illis ad  
heret: illa toto āplector affāi. An  
nō maior iste est scādo. ⁊ pmo gra-  
du? Peregrin⁹ si prudēs est ⁊ nō ob-  
liuiscatur sup pegrinationis. licet ai  
labore ptransit. ⁊ non magnope se-  
cularib⁹ implicatur: mortuus eque  
blāda hui⁹ seculi sicut aspa spernit.  
Qui vero capere est vsq; ad terrā  
telū. cui⁹ illi est omne cui mūd⁹ in-  
heret: et hys adheret. q̄ mūdo cui⁹  
esse videtur. Quis in hys verbis  
apostoli: illud quoq; non incongrue  
potest intelligi. crucifixum ei mūdū  
reputatione: ipsum vero mūdo cru-  
cifixum compassione. Crucifixū enī  
videbat mūdū obligationibus vici-  
orum: ⁊ ipse crucifigebatur ei p com-  
passionis affectū. **¶** Pensam⁹ signi-  
li in quo gradu q̄sq; sit positus: ⁊ et  
studeam⁹ pproficere de die in diem:  
qm̄ de virtute in virtutem videbit⁹  
deus deoz in syon. Maxime vero  
in hoc sāto tempe in omni obsecro  
punitate cōuersari studeam⁹. Vbi ⁊  
certus et breuis dietam numerus  
positus est: ne desperet humana fra-  
gilitas. Nam si dicitur nobis om-  
ni tempe solliciti estote oīno ad aus-  
todiciendam punitatem cōuersationis  
vtr̄: quis nō desperet? Nūc autem  
monemur breui dietū numero om-  
nes aliorum tempm negligentias  
emendare: vt vel sic gustem⁹ dulcedi-  
nem perfecte puritatis: ⁊ omī deīn-  
tepo tpe in quersatione nrā sancte  
huius quadagesime vestigia clara

resplendeāt. **¶** Conemur igit⁹ scēs  
scm hoc tēp⁹ tota deuotiōe suscipere  
et nūc mag⁹ arma spūalia reparare.  
Nūc enī generali quodā toti⁹ orbis  
exercitū ptra inimicū salua toz aggre-  
ditur: beati qui sub tali duce strenue  
militarint. Toto siquidem āno do-  
mestica regis familia militat. ⁊ as-  
sidua est in belloz pzoīntu: semel  
āt et certo tempe vnīuersū imperiū  
generali cōgregatur exercitū. Feli-  
ces vos qui domestica metuit⁹ esse:  
quibus dicit aplūs. Nam nō estis  
hospites et aduene: sed estis ciues  
scōrum et domestica dei. Quid ergo  
facturi sūt qui toto āno pugnare ce-  
perunt: qm̄ et ipi rudes ⁊ vacantes p-  
us spūalia arma arripuit? Vtiq;  
solito ampli⁹ sollicitate opus est insiste-  
re pugne: vt magna quedā victoria  
regi nostro ad glām: nobis pueni-  
at ad salutem.

**¶** Vermo in natali scī bñdicti ab-  
batis de eo qd scriptū est. Et erit  
tanq̄ lignū qd p. est. s. d. aquarū

**O**mnientib⁹ vo-  
bis in vñū ad au-  
diendum verbum  
salutis: magnus  
michi timor scēs  
mei. ne q̄s forte nūn⁹ digne illud  
reapiat. ⁊ non sicut reapiendū est v-  
bū dei. Nūc enī terram q̄ sepi⁹ sup  
uentem in se reapiit ymbrem. si  
fructum non fecerit reprobam fore.  
⁊ proximam maledictio. At ego v-  
tiq; si possem bñdictiones vobis da-  
re mallem: ⁊ nō maledictiones. Pm-  
mo vero ipam benedictionē celestis

utiq; patris nostri non meam? quā  
cū ipso quidē dignante accipitis per  
os meū. opto vobis benedictionem  
manere semp; nec in maledictionē  
posse mutari. ¶ Celebramus ho  
die magistri nostri gloriosi benedic  
ti natale: pro eo vobis / et de eo so  
lemniter ex more sermo debet. Cui  
ius dulcissimū nomē cū oī nobis id  
cūditate aplectendū est et honoran  
dū: quoniam ipse dux noster: ipse ma  
gister et legis noster est. Delectos  
quidē et ego in ip̄i9 memoria: licet  
non sine mea fateor confusione. Nā  
inquā sine meo rubore. bti h9 p̄is  
nomen audia meditari. Est enī mi  
chi de ip̄i9 imitatione vobiscū seculi  
abrenūtiatio. et monastice p̄fessio  
discipline: s; singulariter sine vobis  
cū eo participo nomē abbas. Abbas  
fuit: et ego. O abbas et abbas. O  
nomē vnū: s; in altero sola magni  
nois vmbra. Ministeriū vnū: sed  
heu me q̄ dissimiles ministri: quā  
to ministratio ip̄a dissimilis. De mi  
chi si tā longe fuero a te beate bene  
dicte in futuro: q̄ a tue vestige sancti  
tatis longe repior esse in p̄nti. Nō  
non michi hoc apud vos perorare  
necesse est. Dico q̄ scientibus me lo  
quar: tantū peto vt pudorē hūc. et  
hūc timorē meū fraternā cōpassio  
ne leuetis. ¶ Quoniam tamē oīno  
dispensatio michi credita est. Et si  
non habeo apud me qd vobis appo  
nā: quera a bto bndictio tres panes  
q̄b9 vos pasca. Reficiat vos scitas  
ei9 iusticia ei9: pietas ei9. Sic colite  
dulcissimū: q̄ nō oēs qui in processio  
ne dñi fuerūt sua illi vestimēta pro

quam anuente domino in proximo  
strauerunt. In illa inquā processio  
sumus celebraturi: quando venienti  
ad passionē et sedenti super osellum  
populi occurrerunt: non omnes ves  
timēta sua prosternebant in via:  
sed cedebant aliqui ramos de arbo  
ribus. Non erat hoc magnum: q̄  
gratis acceperant gratis dabant. Be  
eūptamen ne ipsi quidem penitus  
oiosi fuerunt: sed nec a processioe  
leguntur expulsi. Fratres mei pium  
xp̄sti iumentum. qui cū propheta  
dicere potestis. Et iumentū factus  
sum apud te et ego semper tecum:  
vos quibus insidet xp̄stus. quoni  
am anima iusti sedes est sapientie.  
et apostolus xp̄stum predicat dei  
virtutem et dei sapientiam: si ves  
tes non habeo quas pedibus vestris  
prosternam. septabo vel ramos ce  
dere de arboribus: vt tante proces  
sioni vel parum aliquid non desit  
ministerij mei. ¶ Arbor est be  
atus benedictus: arbor grandis at  
q; fructifera: tanq̄ lignū quod plan  
tatum est secus decursus aquarum.  
Vbi sunt decursus aquarū? Profec  
to in vallib9: quia inter mediū mō  
tium pertransibunt aque. Quis e  
nim non videat eā hos torrentes  
montū ardua declinare: et mediū  
ad humilitatē semp diuertere val  
lis? Sic profecto sic deus superbis  
resistit: humilibus autē dat gratiā.  
¶ Decursus hic fige p̄ te quicūq;  
es iumentū xp̄i: super hūc ramū tan  
tū innitere: semitā vallis incede. Ni  
miram in montem sedem sibi consti  
tuit serpens antiquus: mordens

ungulas equi. ut cadat ascensor eius retro. Propterea vallem magis elige ad ambulandum: vallem elige ad plantandum. Neque enim vel in sententiis arboribus motana solemus eligere: quod frequenter arida sint et petrosa. In vallibus pinguedo est: ubi proficiunt plantae: ubi plena spicula: ubi centesimorum oritur fructus: iuxta hoc et vallis habundabunt frumento. Audis quia vallis laudatur: ubique humilitas predicatur. Ibi plantare: ubi decursus aquarum. quia ibi copia gratiae spiritalis: et aquae quae super celos sunt laudant nomen domini: id est celestes benedictiones faciunt ut laudetur. Item in hac carissimi. et plantati stemus ut non arescamus. non moueamur quocumque flatu: sicut scriptum est. Si spiritus habentis potestatem super te irrucit: locum tuum ne deseras. Nulla enim temptatio vobis preualebit. si non in magnis et mirabilibus super vos ambuletis: sed permanetis firmis radicibus in humilitate radicati atque fundati. **¶** Dic plantatus secus decursus aquarum sanctus iste confessor domini: fructum suum dedit in tempore suo. Sunt enim qui fructum non faciunt: sunt qui fructum faciunt. sed non suum: sunt qui faciunt suum. sed non in tempore suo. Sunt inquam arbores infructuose ut quercus et vlmus. et siluestres arbores alie: huiusmodi nemo plantat in orto suo. quia non faciunt fructum: et si quem faciunt non humano vsui aptus est. sed porcinus. Tales sunt filii huius seculi: agentes

in amestationibus et ebrietatibus. in cubilibus et impudicijs. Hec namque porcorum abusus sunt. eorum quos in deus verus prohibetur comedere: quibus christianus non debet adherere. Dicit enim caro porcina cum comedatur nostre adheret carni. ut iam sit una caro: sic transgressor dominici precepti. spurcos sibi spiritus sociat: et adherendo eis unus cum eis efficitur demon. Nam et idcirco in sacrificijs prohibetur animal illud offerri. quia spurcos spiritus immundus designet: qui delicta omni mundicia solis sibi in spugnatibus et placentes viciis et criminibus semper ceno delectatur inuolui. Unde et in euangelio. legio illa maledicta dum eiceretur ab homine. tanquam simile sibi animal porcos postulat: nec negatur. Hys fructum ferunt arbores infructuose: ad quam radices secures posita iam videtur. **¶** Arbores autem quae fructum faciunt sed non suum hypocrite sunt cum symone cyreno crucem portantes non suam: qui religiosa intentione caritatem angariantur et qui non amant. amore glorie quam desiderant facere compelluntur. **¶** Nam in eo quod dicitur tempore suo arguuntur quidam ante tempus fructificare volentes. Ratione enim et arboribus nostris ad quod oporteat pullulantibus. timeremus omnino floribus interpestibus? Sic sunt aliqui quorum fructus quod nimis appetere minime prospere oriuntur. Hys sunt qui in initio querisidie sue alijs continuo vel fructificandi presumunt: contra legem de eternum arate in primogenito bouis. et ovis tondere primogenita festinant. **¶** Vultis nosse quod solliate id

vitauerit scia9 iste magister vester?  
**E**t hunc ramū vobis appono: quo  
niā tribus annis soli deo notus. ho  
minibus mansit incognitus: fructū  
quidē multū tulit vt ipsi cernitis: s; in  
tempore suo. Neq; enim crede  
bat tēpus esse fructificandi: quando  
tanta temptatione carnis grauatur  
est. vt pene cederet. pene discederet.  
**E**go enim nec istum quidem ramū  
preteribo: quoniā et si hirsutus quo  
dāmodo spinarū aculeis quibus seip  
sum domini benedictus vinct: ta  
men vtilis est omnino. vtilis iumē  
to domini propter foueas temptati  
onum: ne in eis inadat cōsentiendo.  
s; magis resistat et viriliter agat: sus  
tineatq; dñm nec desperet. **H**ic g  
fige petē iumentū xpī. et discē qñtū  
cūq; acerbā septatio semiat. nō crede  
re ppter ea derelictū te esse a dño: s;  
memineris scriptū: inuoca me in die  
tribulationis: et tuā te et honorifica  
bis me. **E**rgo vt dicere ceptā. non  
credebat beatus benedictus tunc esse  
fructificandi tempus: quādo adhuc  
tantis septationib9 vgebat. **D**ed  
venit tēpus: et in tēpore suo fructū  
fecit. **D**e fructu eius sunt tria il  
la que super9 tetigi: scītas ei9. iusti  
tia eius et pietas eius. **S**anctitate  
miracula probat: doctrina pietatē:  
vita iusticiam. **V**ides o iumentum  
xpīsti ramos folijs virentes: ver  
nantes floribus. onustos fructu?  
**S**uper istos inuitere: vt gressus rec  
tos facias pedib9 tuis. **D**ed quo  
tibi eius miracula: nūquid vt face  
te miracula velis? Nequaquā. sed vt  
miraculisei9 inuitans: viderē vt cō

fitas et gaudeas q; sub tali pastore  
positus es: q; patronū tantū habe  
re meruisti. **O**mnino enim valde po  
tens est in celis. qui tam potens ex  
titit in terris: scdm magnitudinem  
gracie magnitudine glorie exalta  
tus. **N**am et iuxta radium quanti  
tate. ramū prodire noscitur. et quot  
radibus arbor inititur. tot ramis  
sicut aiūt decoratur. **V**ic ergo licet  
non habem9 nostrā: consolatio mag  
na nobis esse debent patroni nostri  
miracula. **D**octrina vero instruit  
nos: et dirigit gressus nostros in vi  
am pacis. **P**orro vite iusticia om  
nino roborat et animat nos: vt tā  
to magis accendāmur ad agenda q  
do aut. quāto certi sumus cum non  
alia docuisse q; fecerit. **D**ermo qui  
dem viuus et efficax exemplum o  
peris est: plurimum faciens suadibi  
le quod dicitur dum monstrat faci  
bile quod suadet. **I**n hunc er  
go modū sanctitas pfortat: pietas  
informatur: iusticia confirmat. **Q**uan  
te enim pietatis fuit q; non solum  
presentibus profuit: sed etiam pro  
futuris sollicitus fuit? **N**on solum  
hīs qui tunc erant fructū tulit hec  
arbor: sed vsq; hodie eius fructus  
crescit et manet. **D**ilectus plane a  
deo et hominibus. cuius non sola  
presentia in benedictione fuit. sicut  
sunt multi soli deo dilecti. quia soli  
deo iam cogniti: sed et memoria e  
ius eadē nūc in benedictōe est. **N**ā  
et vsq; hodie in triplicē amoris dñici  
confessione: triplia hoc fructu pascit  
domini gregem. **P**ascit vitā: pascit  
doctrina: pascit et intermissione.

Per quam incessanter adiuti. fructi-  
ficatis et vos carissimi: quoniam in  
hoc positi estis ut caris et fructum  
afferatis. Unde caris? Vtque a vo-  
bis ipse: sicut scriptum est. A volup-  
tatibus tuis auertere. Nam et de  
dño legimus: quia exiit seminare  
semen suū. Ecce et hic habemus se-  
men suū: sicut et prius fructum suū  
Anitemur et hūc fructus: quoniam  
ad hoc venit ut formā nobis trade-  
ret: et viam monstraret. ¶ Fortas-  
sis et ipse dñs arbor est: et debem⁹  
ab eo quoque ramos accipere. quos  
vestris pedibus apponam⁹. Immo  
non fortasse sed magis vere ipse est  
arbor et planta celestis: sed in terrā  
plantatus: sicut scriptū est. Veritas  
de terra orta est. Ab eo igitur hunc  
ramū vobis appono: ut sicut seipm  
exinanivit. hoc apsum sentiat in vo-  
bis: nisi qd nō tam ego appono qd a  
postolus apud quem legis. Hoc  
sentite in vobis qd et in xpō ihesu:  
qui cum in forma dei esset non capi-  
nam arbitratus est esse se equalem  
deo: sed semetipsum exinanivit si-  
mā seui accipiens: in similitudinē  
hominū factus. et habitu inuentus  
ut homo. Et vos carissimi exinani-  
te vos. humiliare vos. seminate vos.  
perdite vos. Seminate corpus ani-  
male: et resurget corpus spirituale.  
Perdite aīas vestras: et in vitam e-  
ternam servabitis eas. Vultis nos-  
se quomodo id fecerit apostolus ipse  
qui docuit: siue inquit mente excedi-  
mus deo. siue sobrii sumus vobis?  
Quid ergo tibi? Ego inquit factus  
sum tanq̃ vas perditum. Bene seip

sum perdit. qui nichil vnq̃ pro se fa-  
cit: sed omīs eius intentio. et omne  
desideriū tendit ad dei placitū: et  
utilitatem fm̃ suorū. ¶ Infelix  
enim qui seminat in carne: quia de  
carne metet corruptionē. Alibi enī  
scriptum est. Scati omnes qui semi-  
nant sup omnes aquas. Mirabile  
quiddā istud est. Quomodo sup oēs  
aquas? Forte sup eas de quibus le-  
gitur: et aque que sup celos sūt lau-  
dent nomen dñi: que sunt virtutes  
angelice et celestes populi. Ita pla-  
ne: quoniā spectaculum facti sumus  
et angelis et hominib⁹. ¶ Semine-  
mus igitur hominib⁹ exemplū bo-  
nū per apta opera: seminemus an-  
gelis gaudium magnū per occulta  
suspicia: et p cetera huiusmōi que so-  
lis eis sunt nota. Gaudium enim  
est angelis dei: super vno peccatore  
penitentiam agente. Hinc dicebat  
apostolus. Providentes bona non  
tantum coram deo: sed etiam corā  
hominibus. Nam deo omnino no-  
ti sumus. Coram deo dixit: coram  
eis qui vultui eius assunt. Ipse  
enim maxime placet: et cum nos vi-  
dent occulte orantes. aut ruminan-  
tes psalmum aliquem. aut tale ali-  
quid facientes. Dic seminate et  
vos: sic fructificate carissimi. Se-  
minate et vos. quia tam multi an-  
te vos seminauerunt: fructificate  
quia vobis seminauerunt. ¶ O  
genus adam qd multi seminauerunt  
in te: et qd preciosum semen: qd ma-  
le peribis. et qd merito. si perierit in  
te tantum semen: simul et seminan-  
tium labor. Cui perditioni trade-

ris ab agricola? si in te perierint  
hec vniuersa? **S**eminauit in terra  
nostra tota trinitas? seminauerunt  
angeli patres et apostoli? seminaue  
runt martires confessores et virgi  
nes. **S**eminauit deus pater: de  
corde suo eructans verbum bonum  
**D**onum enim dedit benignitatem:  
et terra nostra dedit fructum suum  
**S**eminauit et filius: ipse enim  
est qui exiit seminare semen suum.  
**P**ater enim non exiit: sed filius a  
patre processit et venit in mundum:  
ut qui prius erat cogitatio pacis  
in corde patris: fieret ipsa pax nos  
tra in utero matris. **S**eminauit  
et spiritus sanctus: quia et ipse ve  
nit et apparuerunt apostolis dispo  
sitione lingue tanquam ignis. Ita tota  
trinitas seminauit scilicet pater pa  
ter de celo? filius veritatem: spiritus sanctus  
caritatem. **A**ngeli quoque semi  
nauerunt: quando cadentes alijs ipsi ste  
terunt. Dixit enim lucifer ille: iam non  
lucifer sed tenebrifer. et vespere? se  
debo inquit in monte testamenti: et simi  
lis ero altissimo. **O** impudens. o im  
prudens. Milia milium ministrant ei: et  
decies decena milia assistunt: et tu se  
debis? Cherubin ait propheta stabat:  
et non sedebat. Quid laborasti ut iam  
sedebas? Omnes administratores  
sunt spiritus propter eos qui here  
ditatem capiunt salutis. et tu sede  
bis? Quid senuasti? ut iam metas?  
Non est tuum. non est tuum hoc:  
sed quibus paratum est a patre. Quid  
eis inuides? Profecto enim ipsi se  
debunt: ipsi inquam vermiculi ter  
re iudicantes sedebunt: et tu non

modo stabis. sed et iudicandus asta  
bis. **N**escitis ait apostolus? et an  
gelos iudicabimus? Ipsi utique qui ex  
cuntes ibant et flebant mittentes semi  
na sua: venientes venient cum exultati  
one portantes manipulos suos.  
**D**uo manipuli sunt quos queris:  
scilicet honoris et quietis. **D**essio  
nem affectas et altitudinem? sed non  
sic ipse non sic: non colliges quia non se  
minasti. Qui seminauerunt laborem  
et vilitatem: metent honorem pariter  
et quietem. **P**ro confusione ei sua du  
plicia et rubore: in terra sua duplicia  
possidebunt. **V**nde dicebat quidam  
**V**ide humilitatem meam et laborem meum.  
**H**odie audistis in euangelio promittente  
tem dominum et dicente discipulis: sede  
bitis super sedes iudicantes duodecim  
tribus israel. **E**cce quies sessionis:  
et honor iudicii. **N**am et ipse dominus ad  
hec noluit peruenire: nisi per humilitatem  
et laborem. **V**nde et morte turpissi  
ma condemnatus est: interrogatus  
tormentis et opprobrijs saturatus: ut  
utique ut induat inimicos confusione:  
ipse pariter et omnes qui inuitantur cum  
et pertransibunt viam. **I**pse est o in  
ique. ipse est qui sessurus est in sede  
maiestatis. similis altissimo: et co  
alassimus ei. **H**oc utique cogitau  
erunt angeli sancti. qui cadente maligno  
apostasie illius non consenserunt: nobis  
relinquentes exemplum. ut quem  
admodum ipsi elegerunt ministra  
re: sic et nos faciamus. **N**am et  
qui laborem fugiunt: et honorem captant:  
illum se nouerunt imitari. qui sessionem al  
titudinemque quesierunt: et si non satis  
terret eos illius culpa: terreat vel

vindicta. Omnia enim in contrarium  
tenuerunt: ut format9 sit ad illucē  
dū ei: et ignis etern9 par9 est illi.  
Ad hec vitandū prudentia nobis se  
minauerunt angeli sei: qui prius  
eam alijs errantib9 tenuerunt //

**A**d apostoli hancipam seminaue  
rūt nobis: qñ recētib9 hijs qui sa  
pientia hui9 mūdi sequebatur q̄ stul  
ticia est apud deū. et prudentia car  
nis que mortem operatur et inimica  
est deo: ipsi domio adheserunt. **Q**uā  
talizati sunt enim illi audientes de  
sacramento carnis et sanguinis: et  
ultra non erant cum eo. Discipuli  
vero interrogati an et ipsi vellent  
abire: responderunt. Ad quem ibi  
mus? Verba vite eterne habes. Ne  
cesse habemus fratres hanc pruden  
tiam inuari: quia multi adhuc cū  
ihesu ambulāt. donec veniatur ad  
edendam ei9 carnem et bibendū san  
guinem illius: ad communicandū  
salutē passionibus eius. Hoc enim  
et verbum illud et ipsum sacramen  
tum significat. Extunc autem scan  
dalizantur et abeūt retro dicentes:  
quia durus est hic sermo. Nos cū  
apostolis prudentes simus: et dica  
mus. Dñe ad quē ibim9? Verba  
vite eterne habes. Nō discedimus  
a te: et viuificabis nos. Nō in solo  
pane viuit homo: sed in omī verbo  
qd̄ procedit de ore dei. Non solum  
mund9 habet delectationē: sed mul  
to maior est in verbis tuis. Vñ et  
ap̄heta. Dulcia fauab9 meis elo  
quia tua: super mel ori meo. Ad  
quē igitur eam9? Verba vite eter  
ne habes o domine: et ea sunt sup

omnia que mundus potest habere.  
Non solum ipsa vita: s; et promif  
sio vite eterne. et expectatio iustoz  
leticia est: et tanta leticia. ut omne  
quod cupiscitur ei non valeat com  
parari. Hanc ergo prudentiam no  
bis apostoli sancti seminauerūt.  
**M**artires vero manifestum est forti  
tudinem seminaſse. Porro vero  
confessores seminauerūt iusticiam:  
quam in omni vita sua secuti sunt.  
Hoc enim interest inter martires et  
cōfessores: qd̄ et inter petrum simul  
omnia relinquerent: et abrahā sub  
stantiam mūdi in bonos vsus expē  
dentem. Sic enim illi cōsummati in  
breui expleuerunt tempora mul  
ta: isti vero et longa et multimoda  
traxere martiria. Virgines sanc  
te planū est. quia tempantia semi  
nauerunt: que sic libidinem calca  
uerunt.

Verbo de susāna et muliere ad  
ultera. Et nō legitur in mensa nisi  
festū annūtiatiois fuerit in dñica le  
tare. vel sabato p̄cete.

**Q**uam diues es in ni  
sericordia. q̄ magni  
ficus in iusticia: i gra  
tia q̄ munific9 domi  
ne deus noster. Nō  
est qui similis sit tibi muneratoz co  
pioſissime: muneratoz equissime: et  
piissime liberatoz. Gratis respicias  
humiles: iuste iudicas innocen  
tes: misericorditer saluas etiam  
peccatores. Hec sunt dilectissimi  
que nobis in mensa diuitis huius